

המגרש פרק תשיעי גיטין

פג.

עין משפט
נר מצוה

זא ב ג מו" פ"ח מהל'
גירושין הלכה ח סמנ
עשין נ טו"ע ה"ע סימן
קל סוף ד:
ד מ"ט ע"ט טו"ע
ש ס"י קמ"א ז"ל:

מוסף תוספות

א. אפילו כי הלכה
ונשאת לזה שנאסרה עליו
היאך גיטה בטל הוא
רש"י. ב. דאי נישואין
נינהו גיטה בטל ואשת
איש גמורה היא ולא בת
נישואין היא, א"כ אי
אפשר לה לינשא ואין
גיטה בטל ובעלתה מן
השני בעילת זנות ובנות
לא אסרה רש"י. ג. דאי
אפשר שנתשא בו לפי
שאין לה בה נישואין כלל
רש"י. ד. לאותו
שנאסרה עליו רש"י.
ה. דנישואיה ודאי
נישואין דהא אלמנה היא
היום אלא שפחמת
למפרע על תנאה נמצא
למפרע הגט בטל ובניה
שהיו לה ממנו בחיי בעלה
הראשון ממורים, דאיגלי'
מילתא למפרע דההיא
שעתא לא היתה מגורשת
למפרע. ויטו קישקש.
ו. על מנת מוס' הלא'ש
לקמן פד ע"א ד"ה ע"מ של.
ז. משמע מוס' הלא'ש
ש. וכן תניא בהדיא
בתוספתא ע"מ שלא
תבעלי לפלוני חרשין
שמת ובעל לו מוס' הלא'ש
ש. ו. לפלוני מוס'
הלא'ש ש. ו. ע"מ שלא
תבעלי לאבך ולאבך איני
גט מוס' הלא'ש ש.

אך לשמעון מהו. נראה להלך לראובן נמי מספקא ליה:
ועמדה ונישאת לזה שנאסרה עליו לא נמצא נמי במל'.
וא"ת והלא' אין נישואין מלין שהרי אסורה עליו משום איסור אשת איש
ומאי שנא מדתניא בתוספתא' על מנת שלא תינשא לאבך ולאבך ה"ו

גט על מנת שלא תבעלי לאבך ולאבך
אינו גט חוששין שמת מצעל להם משמע
דבע"מ שלא תנשא להם אפילו נישאת
ה"ו גט^ג והכל אמאי הגט בטל וי"ל
דהכל עמדה ונישאת^ד לאחר מיתת המגורש
קאמר^ה וכה"ג ז"ל לקמן (פד). גבי^ו שלא
תבעלי לאבך ולאבך אין חוששין שמת
מצעל להם משום דאסורה להס' הא
לאחר חוששין שמת מצעל^ז אע"ג דאסורה
לו^ח נמי משום אשת איש מ"מ חוששין
שמת מצעל לו לאחר מיתת המגורש
והיאך דמסתמא^ט יש ליטבה שלא
תחלוק על הש"ס שלנו דהא דקמני
המס על מנת שלא תבעלי לאבך
ולאבך אינו גט חוששין שמת מצעל
להם היינו כלומר שאם נראה שמצעל
להם שלא יבא גט וכל להשמיענו
דבעל מנת שלא תינשא כו' אפילו
נישאת להם הו גט א"כ קא משמע
לן דעל מנת שלא תבעלי לאבך
ולאבך לא צעני למימר דרך נשואין^י
אלא דרך זנות צעלמא:

א"י"מ בחו"ן ר' א"ע יוד מישרא
שרי. וטעמא כיון דנשאת
זה שהותרה לו נתרוקן לו כל האישות
ופקע אישות של ראשון לגמרי:
רבא

ממזרים הא למדת שאין זה כריתות דבר אחר הרי שהיה זה שנאסרה עליו
כהן ומת המגרש לא נמצאת אלמנה אצלו וגרושה אצל כל אדם וק"ו מה
גרושה שהיא קלה אסורה בשביל צד גירושין שבה אשת איש שהיא חמורה
לא כ"ש הא למדת שאין זה כריתות אמר להן רבי יהושע אין משיבין את
הארי לאחר מיתה אמר רבא כולהו אית להו פירכא לבר מדר' אלעזר בן
עזריה דלית ליה פירכא תניא נמי הכי א"ר יוסי רואה אני את דברי ר' אלעזר
בן עזריה מדברי כולן: אמר מר נענה ר"ט ואמר הרי שהלכה זו ונשאת
לאחיו של זה שנאסרה עליו ומת בלא בנים לא נמצא זה עוקר דבר מן התורה
עוקר אידו עקר אלא מתנה לעקור דבר מן התורה מתנה מי קאמר לה לא
סגי לה דלא מינסבא ליה לאחיה דההוא גברא אלא גורם לעקור דבר מן
התורה גורם אלא מעתה בת אחיו לא ישא שמא ימות בלא בנים ונמצא גורם
לעקור דבר מן התורה. היינו פירכא ובמאי אילימא בחו"ן משרא שרא ר"א
דתניא^{טז} מודה ר"א במגרש את אשתו ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם חוץ
מפלוני והלכה וניסת לאחד מן השוק ונתארמלה או נתגרשה שמותרת לזה
שנאסרה עליו אלא בעל מנת נענה ר' יוסי הגלילי ואמר היכן מציינו אסור לזה
ומותר לזה האסור אסור לכל והמותר מותר לכל ולא והרי תרומה וקדשים
שאסורה לזה ומותרת לזה באיסור אשה קא אמרינן והרי עריות באישות
קאמרינן הרי אשת איש היינו פירכא ובמאי אילימא בעל מנת הרי יהותרה
אצלו בזנות אלא בחו"ן נענה ר"ע ואמר הרי שהלכה זו ונישאת לאחד מן השוק
והיו לה בנים ונתארמלה או נתגרשה ועמדה ונישאת לזה שנאסרה עליו לא
נמצא גט בטל ובניה ממזרין אי הכי בכלהו תנאי דעלמא נמי לא תנסיב דלמא
לא מקיימא ליה לתנאה ונמצא גט בטל ובניה ממזרין היינו פירכא ובמאי
אילימא בחו"ן משרא שרא ר"א דתניא מודה היה ר"א במגרש את אשתו
ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם חוץ מפלוני והלכה ונישאת לאחד מן
השוק ונתארמלה או נתגרשה שמותרת לזה שנאסרה עליו אלא בעל מנת
דבר אחר הרי שהיה זה שנאסרה עליו כהן ומת המגרש לא נמצאת אלמנה
אצלו וגרושה אצל כל אדם וקל וחומר ומה גרושה שהיא קלה אסורה משום
צד גירושין שבה אשת איש חמורה לא כל שכן ובמאי אילימא בעל מנת
הרי

א מאי דאמר שרא. דהאי לראובן ושמעון דהדר אמר לה קודם מסירה
אף לראובן ושמעון קאמר ואינו שויר: או דלמא. האי לראובן ושמעון
דהדר קאמר חזרה היא שחזר והפך נתנאו לומר לראובן ושמעון אני
מתירך לבדם ותאסרי על הכלל: צעני רב אשי אף לשמעון מהו.
אמר לה חוץ מראובן ושמעון וחזר
ואמר אף לשמעון מהו אם תימנלי
לומר היכא דחזר ואמר לשמעון ולא
אמר אף דוקא לשמעון קאמר הכא
מאי כיון דאמר אף ודאי התיירה
לשניהם דהאי אף לראובן קאי ואע"ג
דלא הזכיר שמו: או דלמא. לשמעון
ולא לראובן והאי אף חכילו עלמא
קאי: נענס. הריס קולו. כל עניה
הכמורה בתורה הרמת קול היא:
הרי שהלכה זו. אחר גירושיה:
וניסת לאחיו. של אותו האיש שנאסרה
עליו בגירושין: עוקר דבר. מנזות
יצום שאסורה להתייבס לו: שאין
זה כריתות. האמורה בתורה שלא
אמרה תורה כריתות עוקר דבר
מן התורה: הכורס: בינו לבניה.
והרי אכתי אגידא ביה ליאסר על
אותו האיש: לא נמצא גט בטל
למפרע. שהרי אמר לה על מנת
שלא תנשא לפלוני: וצניי. מן
האלמנעי ממזרין: שאין זה כריתות.
לא אמרה תורה כריתות המציא את
ישראל לדי פסול: לא נמצא
אלמנה. אלא כהן זה דהא לגביה
לא איגרסה: גרושה אצל כל אדם.
ועל ידי כד גירושין שבה אסרה
הכתוב עליו כדאמרן לעיל^ט גרושה
מאשהי' לבדו אסורה לכהונה: וק"ו.
והרי דברים ק"ו שאתה למד הימנו
שלפני מיתת המגרש תהא אסורה
לכל מפני כד אישות שבה: ומה.
איסור גרושה שהוא קל דלימא אלף
צלאו צעלמא מצינו שאסורה על כהן
זה שהיא אלמנה אצלו מפני כד גירושין
שבה: אשם איש שהיא חמורה.
אינו דין שתאסר אצל מי שהמירו
אצלו מפני כד אישות שבה: אין
משיבין אפי הארי לאחר מיתת.
אם היה קיים שמת איש חזר לנס
משונה: איסור לכו פירכא. כדמפרש
ואזל לקמיה דמר סייעמא דברייתא:
איסור עקר. כלומר וכי הוא עוקרו
ממתם הוי עקור מחלוי בגרמתו של זה.
עוקר משמע העושה איסור בידים
ויבזמן הללו אינו מוטלין עליו
ליצמה שיהא הוא עוקרין: דם אחיו
לא ישא. שלא יוכל האב ליצם את
בתו: היינו פירכא. דאמר רבא
לכולהו אית להו פירכא: וצמאי. מוקי
ר"ע פלוגתא דר"א ורבנן: אי
בחו"ן משרא שרי לה רבי אליעזר.
להתייבס לו מאחר שניסת לאחר
ונתקה מאישות הראשון לגמרי:
אלא צעל מנת. מוקי לה דכיון
דמתנה הוא ולא איתקיים נמצא גט
בטל למפרע וקיימא צאיסור אשת
איש: תרומה וקדשים. אסורין
לישראל ומותרין לכהנים: עריות.
בתו ואחיותו: צאיסור קאמרינן.
נאסרה ע"י קידושין: אשם איש.

מותרת לבעלה ואסורה לכל אדם: היינו פירכא. דקאמר רבא לעיל: הכי הוסיפה אללו צונות. דהא על מנת שלא תנשא הוא דקאמר
לה וקרינא בה מותרת לכל: אלא בחו"ן. מוקי רבי יוסי הגלילי פלוגתא דר"א הילכך פריך ליה הא שאסורה עליו לגמרי דלגביה לא איגרסה:
הרי

(א) [תוספתא פ"ו]
(ב) [בבבא א"א ר' טרפין
ורבי יוסי הגלילי ור"א
בן עזריה ור"ע ור"י
תוספתא ע"ב ד"ה מורה]
(ג) [תוספתא ש"ס]
(ד) [ע"י
(ה) [ש"ך לר"פ פ"ג]
(ו) [ש"ך לר"פ פ"ג]
(ז) [ע"י
(ח) [ויקרא ח"א]
(ט) [ז"ל שמהרה. רש"י,
(י) [תוספתא פ"ד ה"ח
ובבבבא פ"ח ע"ס וצמנת
בבבבא פ"ח ע"ס וצמנת
דף
פ"ה].

ג'ליון הש"ס
גמ' אלא מיתה בת
אחיו לא ישא. ע"י יעמית
דף גט ע"א מוס' ד"ה
ספק א"ה: שם איא
מיתה בת אחיו ב' היינו
פ"יבא. לא וצמתי להמן
דלמי מהדומה דתם לא
נופלת לפניו ליבוס ולא
הוי עקירה משא"ל בנפלי
דנופלת לפניו ליבוס דהא
הגט המירה גם ליבוס אלף
ד"ה לו ליבוס דלא עיקר
המתא וצמנת הגט וצמ"ט
מוס' לעיל דמ"ט אינה
פוטרת כריתה דלא דמי
לאחות אשה דלכתי לא
הוי ערוה עד שבעל.
ויזה כיון דזקוקה לו
ואשפי"כ אינו יכול ליבוס
מתנת נתנאו וכו' הוי גוס
עקיפת המנה וצמ"ט:
שם מודה ר"א וב' תמיה
לי על שמעת תוספתא
הא כימ לדין צמנת חוץ
משום כובעס פלוני דהגט
שכר וזה קיימא דהב"ב
דנשאת לאחר דמותת
אח"כ גם לה העוד
כובעס לנשתיב דהואיל
ופסקה פסקה:

הרי